

รายงานการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันศุกร์ ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

ห้องประชุม ๓๐๑ กรมควบคุมมลพิษ

ผู้มาประชุม

๑. นายวิจารณ์ สิมายา
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	ประธานอนุกรรมการร่วม
๒. นางกรรณิการ์ เมธนาวิน
ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์ดินและตะกอน กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๓. นายมงคล นิลประภาพร
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดกาญจนบุรี	อนุกรรมการ
๔. นายฤทธิไกร ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม
นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
๕. ผศ.จันทรา ทองคำเภา
ศูนย์ความเป็นเลิศแห่งชาติ ด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย	อนุกรรมการ
๖. นายสมศักดิ์ พลายมาต
นักธรณีวิทยาชำนาญการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘	อนุกรรมการ
๗. นางสาวศิริพร บำรุงศิลป์
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี)	อนุกรรมการ
๘. นางสาวปิยะพันธุ์ ศิริบุญประภพ
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ กรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
๙. นายวัชร ส่องสีอ่อน
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู	อนุกรรมการ
๑๐. นางภินันท์ โชติรสเศรณี
ประธานกลุ่มอนุรักษ์กาญจนบุรี	อนุกรรมการ
๑๑. นายวีรวัฒน์ ธีรประสาธน์
ประธานมูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑๒. นายสุรพงษ์ กองจันทิก
ศูนย์ศึกษากระเหรี่ยงและพัฒนา	อนุกรรมการ
๑๓. นายรังสรรค์ ปิ่นทอง
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
และเลขานุการ
๑๔. นายไพชยนต์ เจริญไชยศรี
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
และเลขานุการร่วม
๑๕. นายชยาวิรุฬห์ หวังเจริญรุ่ง
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม (เนื่องจากติดราชการอื่น)

๑. อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	ประธานอนุกรรมการร่วม
๒. ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๓. นางสาวฉันทนา ผดุงทศ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านพัฒนาวิชาการและสื่อสารสาธารณะ กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๔. นายดุสิต จันทรวงศ์
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๕. นางสาวอาภา หวังเกียรติ
วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	อนุกรรมการ
๖. นายสุธา ขาวเขียว
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๗. นายมนตรี ชูวงศ์
คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๘. นางสาวสรณัฐ กัญจนะวณิชย์
เลขาธิการมูลนิธิโลกสีเขียว	อนุกรรมการ
๙. นางสาวเพ็ญโฉม แซ่ตั้ง
ผู้ประสานงานโครงการศึกษาและรณรงค์มลภาวะอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑๐. นายนิติพล ต้นตวนิช
ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้	อนุกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรม์ธรรม	กรมควบคุมมลพิษ
๒. นายมนต์เทพ อัดดีสินทอง	กรมควบคุมมลพิษ
๓. นายอรุณกิจ สิทธิไชย	กรมควบคุมมลพิษ
๔. นางสาวสุธิดา คงเพชรสถิตย์	กรมควบคุมมลพิษ
๕. นายกุลภัทร ศรีสุข	กรมควบคุมมลพิษ
๖. นางสาวมโนรส หัวหาญ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี
๗. นางสาวมูทาทิพย์ รอดทิม	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
๘. นางสาวมานิตา วีรวิกรม	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
๙. นางสาวกนกรัตน์ เมฆกวาง	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
๑๐. นางสาวพนิดา เจริญสุข	กรมอนามัย
๑๑. นางสาวละมัย ไชยงาม	กรมอนามัย
๑๒. นายพลไกร การดี	กรมควบคุมมลพิษ
๑๓. นายเกรียงไกร สีปานมัน	กรมควบคุมมลพิษ
๑๔. นางสาวกัญญากาญจน์ ประภัสสรศิริ	กรมควบคุมมลพิษ

๑๕. นางสาวสินีนาง บุญวิริยะ	กรมควบคุมมลพิษ
๑๖. นางสาวสุชาดา สัจจรวงษ์พนา	กรมควบคุมมลพิษ
๑๗. นางสาวกมลทิพย์ ประดับธรรม	กรมควบคุมมลพิษ
๑๘. นางสาวสุวิภา อุภาพร	กรมควบคุมมลพิษ
๑๙. นางสาววันทนา แก้วเด่น	กรมควบคุมมลพิษ
๒๐. นางสาวเสาวรส มานะจินดานนท์	กรมควบคุมมลพิษ
๒๑. นางสาวประภัสสร ทัสสกุลพนิช	กรมควบคุมมลพิษ
๒๒. นางสาวศศิธร สุขบท	Thai PBS
๒๓. ผู้แทนกลุ่มอนุรักษ์กาญจนบุรี	
๒๔. นางกัญญา กิติยานันท์	

เปิดการประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

นายวิจารณ์ สิมาฉายา (ประธานอนุกรรมการร่วม) แจ้งที่ประชุมว่า การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งนี้ขอปรับแก้ไขวาระเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามตรวจสอบการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากวาระเพื่อทราบเป็นวาระเพื่อพิจารณา นอกจากนี้ขอแจ้งว่าจะมีการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เรื่องการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ภายหลังการประชุม จึงขอเรียนเชิญคณะอนุกรรมการทุกท่านให้อยู่ร่วมการแถลงข่าวด้วย

มติที่ประชุม ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

นายรังสรรค์ ปิ่นทอง (อนุกรรมการและเลขานุการ) รายงานต่อที่ประชุมว่า ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ แล้วเสร็จ โดยได้ส่งให้คณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ นางกรรณิการ์ เมธาวิณ (อนุกรรมการฯ) แจ้งว่า หน้าที่ ๙ ข้อ ๒.๔ ที่ระบุปริมาณค่าตะกั่วที่ ๔๐๐ มล./กก. ให้แก้เป็น มก./กก.

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

โดยให้ปรับตามข้อสังเกตของอนุกรรมการฯ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด

นายชยาวิรุฬห์ หวังเจริญรุ่ง (อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ) รายงานผลการดำเนินงานตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ภายใต้แผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณห้วยคลิตี้ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วยแผนงานหลัก ๖ แผนงาน ได้แก่ ๑) การจ่ายเงินค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดี ๒) การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแผนการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ๓) การฟื้นฟูสภาพห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว ๔) การป้องกันการปนเปื้อนสารตะกั่วลงสู่ลำห้วยคลิตี้จากพื้นที่เสี่ยง ๕) การปรับปรุงประสิทธิภาพฝ่ายหินทิ้งและการจัดการตะกอนดินหน้าฝาย และ ๖) การจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) ซึ่งมีความก้าวหน้า ดังนี้

๑) การจ่ายเงินค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และได้รายงานให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

๒) การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแผนการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๔ ครั้ง ซึ่งครอบคลุมทุกฤดูกาล (ธันวาคม ๕๗ มีนาคม ๕๘ มิถุนายน ๕๘ กันยายน ๕๘) โดยได้เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๑ จุด ครอบคลุมพื้นที่เหนือโรงแต่งแร่ (จุด DK และ KC๑) ใกล้โรงแต่งแร่ (จุด KC๒ และ KC๒/๑) และใต้โรงแต่งแร่ (จุด KC๓ - KC๘) โดยสามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบได้ดังนี้

คุณภาพน้ำ : พบปริมาณตะกั่วทั้งหมดในน้ำอยู่ในช่วงน้อยกว่า ๐.๐๑ - ๐.๐๓๔ มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) โดยคุณภาพน้ำทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๐.๐๕ มก./ล.

ตะกอนดินท้องน้ำ : พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๑๑๐ - ๖๓,๒๘๗ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) โดยพบปริมาณตะกั่วปนเปื้อนสูงสุดบริเวณจุด KC๓ (บริเวณป่าข้ามอูญหลังโรงแต่งแร่) ซึ่ง (ร่าง) มาตรฐานคุณภาพ กำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนไม่เกิน ๓๕.๘ มก./กก.

พืชผัก : แบ่งพื้นที่การเก็บตัวอย่างเป็น ๒ บริเวณให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่คือบ้านคลิตี้บน และบ้านคลิตี้ล่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง น้อยกว่า ๐.๐๐๐๐๕ - ๑๑.๖๕๕ มก./กก. โดยพบสูงสุดคือผักชีฝรั่งบริเวณใกล้โรงแต่งแร่คลิตี้ (บ้านคลิตี้บน) โดยมีพืชผักจำนวน ๒๙ ตัวอย่าง จากตัวอย่าง ๒๑๔ ตัวอย่าง มีค่าเกินมาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๙๘ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ที่กำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนไม่เกิน ๑ มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยพืชผักบ้านคลิตี้บนมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๒๓ ตัวอย่าง จาก ๑๒๘ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๘ พืชผักบ้านคลิตี้ล่างมีค่าเกินมาตรฐานอาหารฯ จำนวน ๖ ตัวอย่าง จาก ๘๖ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๗

ดิน : แบ่งพื้นที่การเก็บตัวอย่างเป็น ๒ บริเวณให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ คือบ้านคลิตี้บน และบ้านคลิตี้ล่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๓๐ - ๑๒,๗๑๙ มก./กก. โดยมีดินจำนวน ๑๔ จุดจากจำนวน ๓๙ จุด มีค่าปริมาณตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและการเกษตรกรรมซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๔๐๐ มก./กก. โดยดินบ้านคลิตี้บนมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๑๑

ตัวอย่าง จาก ๒๑ ตัวอย่าง คิดเป็น ร้อยละ ๕๒ ส่วนดินบ้านคลิตี้ล่างมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๓
ตัวอย่าง จาก ๑๘ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๗

สัตว์น้ำ : (ประกอบด้วย ปลา กุ้ง หอย และปู) เก็บตัวอย่าง ๑๐ จุด จำนวน
๑๙๐ ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วสรุปได้ดังนี้

- ปลา มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๐.๐๐๐๐๕ – ๙.๐๐๖๓ มก./กก. น้ำหนักเปียก
โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๑๒ จาก ๙๘ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๒
- กุ้ง มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๐.๐๐๐๐๕ – ๕.๒๓๖๑ มก./กก. น้ำหนักเปียก
โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๑๒ จาก ๔๐ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๓๐
- หอย มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๐.๐๒๓๑ – ๑๓๖.๔๗ มก./กก. น้ำหนักเปียก
โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๒๙ จาก ๓๑ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๙๔
- ปู มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๐.๐๖๒๖ – ๒๑.๔๕๔ มก./กก. น้ำหนักเปียก
โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน ๑๔ จาก ๒๑ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๖๗

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ได้ว่า คุณภาพ
น้ำทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน สามารถนำมาอุปโภคและบริโภคได้ตามปกติ
แต่ต้องผ่านการกรองและต้มฆ่าเชื้อโรคก่อน พืชผักส่วนใหญ่มีค่าตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นกะเพรา
บริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน ที่พบมีค่าเกินมาตรฐานอาหารฯ อยู่บ่อยครั้ง ส่วนดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้บนยังพบว่ามี
ค่าตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและการเกษตรกรรมซึ่งกำหนดให้มีตะกั่ว
ปนเปื้อนไม่เกิน ๔๐๐ มก./กก. สำหรับตะกอนดินท้องน้ำลำห้วยคลิตี้บนพบว่ามีในบริเวณท้ายโรงแต่งแร่ยังคงมี
การปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง ส่งผลให้พบปริมาณตะกั่วในสัตว์หน้าดิน เช่น กุ้ง ปู และหอย ไม่เป็นไปตาม
เกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ โดยกรมควบคุมมลพิษได้ปิดประกาศผลติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบน
ป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรจำนวน ๔ ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล
ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ และวัดคลิตี้ล่าง รวมทั้งอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วย
คลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ โดยมีการติดป้ายโปสเตอร์ในบริเวณที่เห็นชัดเจน และมีรูปแบบที่
เข้าใจได้ง่าย ซึ่งแสดงข้อมูลเป็นรูปภาพแทนตาราง พร้อมทั้งมีการอธิบายป้ายโปสเตอร์ให้ผู้นำชุมชนและ
ชาวบ้านเข้าใจเบื้องต้น และประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th

๓) การฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว: กรมควบคุมมลพิษได้รับ
งบประมาณผูกพัน ๓ ปี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙- ๒๕๖๑ เพื่อดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วย
คลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๕๙๓,๑๔๖,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยเก้าสิบสามล้าน
หนึ่งแสนสี่หมื่นหกพันบาทถ้วน) โดยมีกิจกรรมหลักประกอบด้วย การขุดลอกห้วยคลิตี้ การฟื้นฟูพื้นที่
ปนเปื้อนรอบโรงแต่งแร่เดิม การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยสำหรับรองรับตะกอนดินที่ปนเปื้อน
จากการฟื้นฟูห้วยคลิตี้และบริเวณรอบโรงแต่งแร่ และการก่อสร้างฝายหินทิ้งจำนวน ๒ แห่ง โดยได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดการดำเนินงานการจ้างโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสาร
ตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี คณะกรรมการกำหนดราคากลางการจ้างดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จาก

การปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี และคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดการดำเนินงานและราคากลาง การจ้างควบคุมงานโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ร่วมเป็นกรรมการฯ

สำหรับการดำเนินงานในปัจจุบัน กรมควบคุมมลพิษได้ขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี กับกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดกาญจนบุรี โดยนายชยาวีร์ฯ ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าการก่อสร้างหลุมฝังกลบอย่างปลอดภัยจะแบ่งเป็น ๒ ระยะ ซึ่งระยะที่ ๑ สำหรับฝังกลบตะกอนในช่วง ๓ ปีแรกของโครงการ และระยะที่ ๒ สำหรับฝังกลบตะกอนที่ดูจากฝ่ายทั้ง ๔ ตัว เป็นรายปี

๔) การป้องกันการปนเปื้อนสารตะกั่วลงสู่ลำห้วยคลิตี้จากพื้นที่เสี่ยง: ได้ศึกษาการปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณโรงแต่งแร่คลิตี้ และพื้นที่ใกล้เคียงแล้วเสร็จ โดยได้นำผลไปผนวกกับโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี เรียบร้อยแล้ว

๕) การปรับปรุงประสิทธิภาพฝายหินทิ้งและการจัดการตะกอนดินหน้าฝาย: กรมควบคุมมลพิษ ได้โอนเงินงบประมาณให้กรมทรัพยากรน้ำเพื่อดำเนินการก่อสร้างฝายดักตะกอนจำนวน ๒ แห่ง โดยดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบการสะสมของตะกอนดินท่อน้ำหน้าฝายดักตะกอน KC๔ และ KC๔/๑ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ – ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งได้กำหนดจุดตรวจวัดบริเวณหน้าฝายดักตะกอน โดยแบ่งออกตามแนวลำห้วยช่วงละประมาณ ๑๐ เมตร และตามหน้าตัดขวางของลำห้วย ช่วงละ ๑ เมตร มีผลการตรวจสอบในเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ดังนี้

- ฝายดักตะกอนแห่งที่ ๑ (KC๔) มีความกว้างของสันฝาย ๒๓ เมตร พบว่าตะกอนดินท่อน้ำมีความหนาในช่วง ๐.๒๗ – ๑.๘๒ เมตร มีระดับตะกอนเฉลี่ย ๐.๘๒ เมตร คิดเป็นปริมาณตะกอนท่อน้ำหน้าฝายทั้งสิ้นประมาณ ๑๖๔ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๓๔๙ ตัน

- ฝายดักตะกอนแห่งที่ ๒ (KC๔/๑) มีความกว้างสันฝาย ๒๕ เมตร พบว่าตะกอนดินท่อน้ำมีความหนาในช่วง ๐.๑๑ – ๑.๖๔ เมตร มีระดับตะกอนเฉลี่ย ๐.๗๐ เมตร คิดเป็นปริมาณตะกอนท่อน้ำหน้าฝายทั้งสิ้นประมาณ ๑๔๐ ลูกบาศก์เมตร หรือ ๒๙๘ ตัน

กรมควบคุมมลพิษมีแผนดำเนินการขุดลอกตะกอนหน้าฝาย ตามแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว โดยจะเริ่มดำเนินโครงการในปี ๒๕๕๙ ซึ่งจะต้องรอให้มีการก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยแล้วเสร็จ จึงจะดำเนินการจัดทำแผนการขุดตะกอนหน้าฝายไปฝังกลบบริเวณหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย

๖) การจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) บริเวณริมลำห้วยคลิตี้ไปกำจัดตามหลักวิชาการ นั้น กรมควบคุมมลพิษ ได้ว่าจ้างบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย เพื่อดำเนินการขุดรื้อและขนย้ายและจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) บริเวณริมลำห้วยคลิตี้จำนวน ๔ หลุม ได้แก่ หลุมฝังกลบที่ ๒ ๓ ๔ และ ๕ ซึ่งมีปริมาณตะกอนดินปนเปื้อน ๕๗๐ ลูกบาศก์เมตร ไปกำจัดนอกพื้นที่อย่างถูกหลักวิชาการ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือน

เมษายน ๒๕๕๖ โดยกรมควบคุมมลพิษ จะดำเนินการจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) บริเวณริมลำห้วยคลิตี้ที่เหลืออีก ๔ หลุม ตามแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว โดยจะเริ่มดำเนินโครงการในปี ๒๕๕๙ ซึ่งจะต้องรอให้การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยแล้วเสร็จ

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

นายวิจารณ์ สิมมาฉายา (ประธานฯ) ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า กรมควบคุมมลพิษได้ปรับข้อกำหนดการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ให้อยู่ในรูปแบบราคาต่อหน่วย และกำลังเร่งดำเนินการขออนุญาตการใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พร้อมทั้งสร้างฝายดักตะกอนเพิ่มอีก ๒ จุด ได้แก่ บริเวณจุด KC3 และ KC5

นายวัชร ส่องส่อง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันเอกสารการขออนุญาตจากกรมควบคุมมลพิษ อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี)

นายชยาวิรุฬห์ หวังเจริญรุ่ง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าวิธีการดักตะกอนในลำห้วยคลิตี้ได้กำหนดเป็นแบบระบบปิด โดยการใช้เครื่องดูดตะกอน (mini dredge) และต่อตรงเข้าสู่ถุง geotextile ซึ่งเป็นวิธีการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และมีการแก้ไขข้อกำหนดการดำเนินงาน โดยจากเดิมมีการใช้ดินที่ขุดมาจากพื้นที่บ่อหินผุมาใช้ในการปิดทับหลุมฝังกลบนั้น ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นใช้ดินปลูกต้นไม้แทน

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด

๓.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามข้อเรียกร้องของชาวบ้านคลิตี้ล่าง ในการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดและการเฝ้าระวังสุขภาพ

นายชยาวิรุฬห์ หวังเจริญรุ่ง แจ้งต่อที่ประชุมว่า ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามข้อเรียกร้องฯ ให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบแล้ว ๓ ครั้ง เมื่อคราวการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยครั้งนี้เป็นการรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ ๔ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

๑) นายมงคล นิลประภาพร (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี) ได้รายงานที่ นายองค์การบริหารส่วนตำบลชะแล แจ้งว่าได้แจกจ่ายโอ่งขนาดใหญ่ให้ประชาชนครัวเรือนละ ๑ ใบ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ - ๒๕๕๒ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีได้มอบโอ่งขนาดใหญ่ปีละ ๒ ใบ ให้แก่โรงเรียนและวัดในพื้นที่ทุกแห่ง ซึ่งมีการแจกจ่ายในทุกๆ ปี แต่ไม่มีน้ำอย่างเพียงพอ

๒) นางสาวปิยพันธ์ ศิริบุญประภาพร (กรมทรัพยากรน้ำ) ได้รายงานที่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ (ประปาภูเขา) กำลังอยู่ในขั้นตอนการรับรองแบบแปลนต่อระบายน้ำของสำนักบริหารพื้นที่ ๓ (บ้านโป่ง) ทั้งนี้ นายวิจารณ์ฯ (ประธานฯ) ได้เสริมว่ากรมควบคุมมลพิษจะช่วยเร่งติดตามการรับรองแบบแปลนให้

๓) นายฤทธิไกร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล) ได้รายงานที่ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้ดำเนินการเจาะน้ำบาดาล ๑ บ่อ ในพื้นที่คลิตี้ล่าง บริเวณโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความลึก ๗๒ เมตร ได้น้ำในช่วง ๖๖ - ๗๒ เมตร ปริมาณน้ำ ๑๕ ลบ.ม/ชั่วโมง ขณะนี้

ลงเครื่องสูบเรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีไฟฟ้าต้องให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดหาไฟฟ้าก่อนจึงจะสามารถใช้ได้ ปัจจุบันยังไม่ได้รับแจ้งเรื่องการติดตั้งไฟฟ้าจากกรมอุทยาน

๔) นางสาวมโนรส หัวหาญ (ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี) ได้รายงานว่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี ได้ดำเนินการเฝ้าระวังและส่งเสริมสุขภาพประชาชนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านคลิตี้ล่าง คลิตี้บน ห้วยเสือ ทุ่งนางครวญ ทิพuye เกริงกระเวีย สะพานลาว ตำบลชะแล อำเภอลาดหญ้า และหมู่บ้านท่าดินแดง อำเภอสว่างวีระบุรี โดยได้ดำเนินการในวันที่ ๒๒ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้จำนวนตัวอย่างประมาณ ๑,๙๐๐ ตัวอย่าง ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลวิเคราะห์ ตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

นายวิจารณ์ สิมายา (ประธานฯ) เสนอเพิ่มเติมว่า หากจำเป็นต้องใช้ไฟฟ้าในการสูบน้ำบาดาล อาจจะต้องมีการใช้ไฟฟ้าที่ผลิตจากโซลาร์เซลล์ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษจะประสานงานกับกระทรวงพลังงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้ และให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การดำเนินการเฝ้าระวังและส่งเสริมสุขภาพประชาชนในพื้นที่นั้น ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และหากหน่วยงานใดที่มีกิจกรรมและมีการตั้งงบประมาณในพื้นที่ลำห้วยคลิตี้ นอกจากกิจกรรมที่ปรากฏในรายงาน ก็ขอให้แจ้งกรมควบคุมมลพิษเพื่อให้ทุกหน่วยงานเห็นภาพรวมของกิจกรรมได้ต่อไป

นายวัชร สงสื่อน ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ได้ลงพื้นที่เพื่อทำการสำรวจการติดตั้งไฟฟ้า โดยมีข้อสรุปให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแสดงเจตจำนงและดำเนินการตามมาตรา ๑๙ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ เพื่อติดตั้งไฟฟ้าในพื้นที่อุทยาน

นายไพชยนต์ เจริญไชยศรี (ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ควรมีการตรวจติดตามคุณภาพน้ำในโอ่งว่ามีปริมาณตะกั่วปนเปื้อน เพื่อยืนยันว่าไม่มีตะกั่วในน้ำฝน

นางภินันท์ โชติรสเศรณี ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นคนในพื้นที่คลิตี้ หากขอให้ติดตามให้ก็อาจช่วยให้การดำเนินงานเร็วขึ้นได้

มติที่ประชุม ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามตรวจสอบการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้

นายชยาวิรุฬห์ หวังเจริญรุ่ง ได้รายงานว่ กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดการดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ซึ่งมีกิจกรรมประกอบด้วย การสำรวจ วางแผนการดำเนินงาน และกำหนดมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยพร้อมองค์ประกอบต่างๆ การฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ การฟื้นฟูพื้นที่รอบโรงแต่งแร่เดิม การศึกษาสำรวจ ออกแบบและก่อสร้างฝายตักตะกอน การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของการปนเปื้อนในพื้นที่ และการเผยแพร่ข้อมูลและการ

ประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ภาคเอกชน และจากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วที่ได้รับการยอมรับ และเชื่อถือจากทุกภาคส่วน จึงกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ขึ้น โดยกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำร่างคำสั่งจัดตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) ตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

๒) นำเสนอผลกระทบต่อการดำเนินงานตามโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี เป็นรายเดือน

๓) ประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการข้อมูล และการดำเนินงานในแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนในพื้นที่คลิตี้ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และไว้วางใจ

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

นายวิจารณ์ สิมานายา (ประธานฯ) ได้เสนอว่า คณะกรรมการไตรภาคีฯ ควรมีหน้าที่เฉพาะโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนแผนการดำเนินงานฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ระยะยาวนั้น ควรเป็นหน้าที่ของอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้

นายสุรพงษ์ กองจันทึก เสนอเพิ่มเติมว่า ในองค์ประกอบคณะกรรมการไตรภาคี ควรเพิ่มตัวแทนชาวบ้านคลิตี้ล่างเป็น ๒ คน ซึ่งนายชยาวีร์ฯ ได้ชี้แจงว่าควรเพิ่มตัวแทนชาวบ้านคลิตี้บนเป็น ๒ คนด้วย นอกจากนี้ นายสุรพงษ์ กองจันทึก เสนอให้ตัดผู้รับจ้างฟื้นฟูออก

นายวัชร สงสีอ่อน เสนอว่า ควรเพิ่มผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในคณะกรรมการไตรภาคีฯ ด้วย

นายไพชยนต์ เจริญไชยศรี เสนอให้เพิ่มผู้แทนสภาการเหมืองแร่ เข้ามาเป็นองค์ประกอบในไตรภาคี ทั้งนี้ นายสุรพงษ์ฯ ให้เห็นว่าไม่ควร เนื่องจากบทบาทของผู้แทนสภาการเหมืองแร่ น่าจะไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของคณะกรรมการไตรภาคี

มติที่ประชุม เห็นชอบกับการแต่งตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามตรวจสอบการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ โดยให้ฝ่ายเลขาฯ ปรับแก้ขององค์ประกอบ ตามความเห็นของอนุกรรมการฯ และเสนอให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษลงนามต่อไป

๔.๒ แผนปฏิบัติการเพื่อการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้

นายชยาวีร์ หวังเจริญรุ่งฯ ชี้แจงว่า กรมควบคุมมลพิษได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นที่ปรึกษาโครงการกำหนดแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว ซึ่งผลลัพธ์ของการศึกษาประการหนึ่ง คือการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อน

สารตะกั่วในห้วย คลิตี้ โดยในช่วงปี ๒๕๕๘ ได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นประชาชนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งสิ้น ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการมืองค์ประกอบได้แก่ แผนที่ฟื้นฟูสภาพพื้นที่ลำห้วยคลิตี้บริเวณโรงแต่งแร่และใกล้เคียง แผนติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนด้านสุขภาพ แผนด้านสังคมเศรษฐกิจ และแผนติดตามประเมินการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

นายสุรพงษ์ กองจันทึก เสนอให้พิจารณาจุดตะกอนตลอดลำห้วยคลิตี้ ซึ่งนายชยา วีร์ฯ ได้ชี้แจงว่า แผนการดำเนินงานปัจจุบันเป็นมติจากที่ประชุมคณะทำงานวิชาการฯ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ปรับข้อกำหนดการดำเนินงานให้เป็นราคาต่อหน่วยแล้ว โดยหากในการดำเนินงานพบว่ามีปริมาณจำเป็นต้องดูตะกอนเพิ่มเติม ก็สามารถเสนอในการประชุมไตรภาคีได้ และนายไพชยนต์ (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าการดูตะกอนตลอดลำห้วยคลิตี้โดยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อในพื้นที่นั้นเป็นไปได้ยาก ดังนั้นในแผนปฏิบัติการจึงกำหนดให้ทำการฟื้นฟูบริเวณแหล่งกำเนิดการปนเปื้อนควบคู่ไปกับการดูตะกอน ซึ่งเป็นการลดปริมาณตะกั่วจากต้นเหตุ

นายวิจารณ์ สิมายา (ประธานฯ) ได้เสนอว่าในโครงการให้ความรู้ด้านสารตะกั่วสู่เยาวชนผ่านบทเรียนท้องถิ่น ควรให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากทำงานด้านการมีส่วนร่วมโดยตรง

นางสาวมนโรส หัวหาญ ชี้แจงว่า ในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ กรมควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี และหน่วยงานในพื้นที่ มีแผนลงพื้นที่หมู่บ้านคลิตี้ เพื่อแจ้งผลเลือดและสื่อสารความเสี่ยง

มติที่ประชุม เห็นชอบตามแผนปฏิบัติการ และมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษดำเนินการปรับแก้ไขตามความเห็นของคณะกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต่อไป

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นายมนต์เทพ อัดดีสินทอง
นางสาวประภัสสร ทัสสกุลพนิช
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นายชยาวีร์ หวังเจริญรุ่ง

ผู้ตรวจรายงานการประชุม